

Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013

2013 dccc 1

RHAN 5

SWYDDOGAETHAU AMRYWIOL YSGOLION

Brecwast am ddim mewn ysgolion cynradd

88 Dyletswydd i ddarparu brecwast am ddim i ddisgyblion mewn ysgolion cynradd

- (1) Rhaid i awdurdod lleol ddarparu brecwast ar bob diwrnod ysgol i ddisgyblion mewn ysgol gynradd a gynhelir gan yr awdurdod—
  - (a) os yw corff llywodraethu'r ysgol wedi ysgrifennu at yr awdurdod i ofyn bod brecwast yn cael ei ddarparu, a
  - (b) os yw 90 o ddiwrnodau wedi mynd heibio, gan ddechrau ar y diwrnod ar ôl y diwrnod y cafwyd y cais.
- (2) Nid yw'r ddyletswydd yn is-adran (1) yn gymwys (neu y mae'n peidio â bod yn gymwys) mewn perthynas â chais gan gorff llywodraethu os yw'r naill neu'r llall o'r paragraffau canlynol yn gymwys—
  - (a) bod y corff llywodraethu wedi ysgrifennu at yr awdurdod i ofyn iddo roi'r gorau i ddarparu brecwast;
  - (b) y byddai'n afresymol darparu'r brecwast ac o ganlyniad bod yr awdurdod lleol wedi hysbysu'r corff llywodraethu'n ysgrifenedig—
    - (i) nad yw'n mynd i ddarparu brecwast, neu
    - (ii) ei fod yn mynd i roi'r gorau i ddarparu brecwast.
- (3) Os yw'r ddyletswydd o dan is-adran (1) yn gymwys, rhaid i'r awdurdod lleol ddarparu brecwast i bob disgybl sy'n gofyn i'r awdurdod amdano; at y diben hwn, caniateir i'r cais gael ei wneud gan neu ar ran y disgybl.
- (4) O ran brecwast a ddarperir gan awdurdod lleol o dan yr adran hon—

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013, Croes Bennawd: Brecwast am ddim mewn ysgolion cynradd yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 19 Ebrill 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

- (a) caiff fod ar unrhyw ffurf y gwêl yr awdurdod yn dda, yn ddarostyngedig i unrhyw reoliadau a wneir o dan adran 4 o Fesur Bwyta'n lach mewn Ysgolion (Cymru) 2009 (gofynion ynglyn â bwyd a diod a ddarperir ar fangre ysgol);
  - (b) rhaid ei ddarparu am ddim;
  - (c) rhaid iddo fod ar gael ar fangre'r ysgol;
  - (d) rhaid iddo fod ar gael cyn dechrau pob diwrnod ysgol, ac eithrio yn achos ysgol arbennig gymunedol lle y caniateir i frecwast fod ar gael cyn neu ar ddechrau pob diwrnod ysgol.
- (5) Wrth arfer ei swyddogaethau, rhaid i awdurdod lleol neu gorff llywodraethu ysgol gynradd a gynhelir gan awdurdod lleol roi sylw i unrhyw ganllawiau a roddir gan Weinidogion Cymru am ddarparu brecwast i ddisgyblion.

Gwybodaeth Cychwyn

II A. 88 mewn grym ar 1.4.2013, gweler [a. 100\(2\)](#)

89 Darpariaeth drosiannol

- (1) Pan fo awdurdod lleol sy'n cynnal ysgol gynradd, neu ei gorff llywodraethu, eisoes yn darparu brecwast i ddisgyblion yr ysgol ar yr adeg y daw adran 88 i rym, mae'r adran honno'n gymwys mewn perthynas â'r ysgol fel petai—
  - (a) cais wedi ei wneud o dan yr adran honno i frecwast gael ei ddarparu gan y corff llywodraethu,
  - (b) 90 o ddiwrnodau wedi mynd heibio, gan ddechrau ar y diwrnod ar ôl y diwrnod y cafwyd y cais, ac
  - (c) pob disgybl y mae brecwast eisoes yn cael ei ddarparu ar ei gyfer wedi gwneud cais i'r awdurdod.
- (2) Mae is-adran (3) yn gymwys pan fo cais ysgrifenedig am ddarparu brecwast i ddisgyblion wedi ei wneud, cyn i adran 88 ddod i rym, gan gorff llywodraethu'r ysgol gynradd i'r awdurdod lleol sy'n cynnal yr ysgol, ond nad yw'r awdurdod lleol na'r corff llywodraethu wedi bod yn darparu brecwast i ddisgyblion yr ysgol.
- (3) Mae cais a wneir cyn i adran 88 ddod i rym yn cael effaith fel cais o dan yr adran honno a wnaed ar y diwrnod y daeth yr adran i rym.

Gwybodaeth Cychwyn

I2 A. 89 mewn grym ar 1.4.2013, gweler [a. 100\(2\)](#)

90 Dehongli adrannau 88 a 89

Yn adrannau 88 a 89—

- mae “darparu” (“*provide*”) yn cynnwys trefnu darpariaeth;
- ystyr “disgybl” (“*pupil*”) yw plentyn sy'n cael addysg gynradd yn yr ysgol (p'un a yw'r plentyn yn ddisgybl cofrestredig ai peidio);
- ystyr “ysgol gynradd” (“*primary school*”) yw ysgol sy'n darparu addysg gynradd (p'un a yw hefyd yn darparu mathau eraill o addysg ai peidio).

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013, Croes Bennawd: Brecwast am ddim mewn ysgolion cynradd yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 19 Ebrill 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

Gwybodaeth Cychwyn

I3 A. 90 mewn grym ar 1.4.2013, gweler **a. 100(2)**

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013, Croes Bennawd: Brechwast am ddim mewn ysgolion cynradd yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 19 Ebrill 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau.

[View outstanding changes](#)

Changes and effects yet to be applied to the whole Act associated Parts and Chapters:

Whole provisions yet to be inserted into this Act (including any effects on those provisions):

- Pt. 3 Ch. 3A inserted by [2022 asc 1 Sch. 4 para. 29\(7\)](#)
- s. 1(9A) inserted by [2022 asc 1 Sch. 4 para. 29\(2\)\(a\)](#)
- s. 38(2)(ca) inserted by [2022 asc 1 Sch. 4 para. 29\(3\)\(a\)](#)
- s. 38(5)(ca) inserted by [2022 asc 1 Sch. 4 para. 29\(3\)\(b\)](#)
- s. 39(1)(ca) inserted by [2022 asc 1 Sch. 4 para. 29\(4\)](#)
- Sch. 2 para. 19(2)(c)(i) word inserted by [2022 asc 1 Sch. 4 para. 29\(12\)\(b\)](#)